

Sygn. akt I C 306/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Marzena Studzińska

Protokolant Karina Kostyra

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2015 roku w Kłodzku

na rozprawie sprawy

z powództwa K. L.

przeciwko (...) SA w S.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w S. na rzecz powódki K. L. kwotę 5 166 zł (pięć tysięcy sto sześćdziesiąt sześć złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2010 roku;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od powódki K. L. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. w S. kwotę 1484,04 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. w S. uiścić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 975,07 zł tytułem zwrotu części kosztów sądowych;

V. ustala, że pozostałe koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 306/11

UZASADNIENIE

Powódka K. L. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty 30.166 zł (w tym 30.000 tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i 166 zł tytułem zwrotu udokumentowanych kosztów leczenia) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2010 roku oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż w dniu 18 marca 2009 roku doszło do zderzenia pojazdów, wskutek czego doznała ona szeregu obrażeń ciała, w tym zniesienia fizjologicznego lordozy kręgosłupa szyjnego i nadmiernego wyprostowania, niestabilności pourazowej kręgosłupa szyjnego, centralnej przepukliny jądra miążdżystego na poziomie C4/C5 krążka z uciskiem na worek oponowy, centralnej – obustronnej wypukliny na poziomie C5/C6 krążka międzykręgowego do kanału kręgowego z uciskiem na worek oponowy, zwężenia kanału kręgowego na ww odcinku w wymiarze przednio-tylnym, choroby krążka międzykręgowego szyjnego z uszkodzeniem korzeni nerwów rdzeniowych, zawrotów głowy, bólów głowy, okresowych drętwień i mrowienia połowy twarzy, bólowych ograniczeń ruchomości szyjnego odcinka kręgosłupa, bólu promieniującego do lewego barku i całej kończyny górnej z globalnymi zaburzeniami czucia i osłabienia siły mięśni oraz bólu oka lewego.

Powódka podała, że zgłosiła roszczenie stronie pozwanej, która w toku postępowania likwidacyjnego przyznała na jej rzecz łączną kwotę 24.000 zł tytułem zadośćuczynienia, uznając swoją odpowiedzialność co do zasady. Wskazała również, że wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty zł, tytułem uzupełnienia zadośćuczynienia, twierdząc, że dotychczas wypłacona przez pozwaną kwota jest zbyt niska i nie spełnia funkcji kompensacyjnej, bowiem nie odzwierciedla zakresu cierpień fizycznych oraz psychicznych, związanych z doznanymi urazami.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu podała, że żądanie powódki w zakresie zadośćuczynienia jako nadmiernie wygórowane i nieadekwatne do rozmiaru krzywdy. Strona pozwana wskazała, że do chwili obecnej nie zostało jednoznacznie ustalone, czy wszystkie zgłaszane dolegliwości bólowe powódki mają bezpośredni związek z jej wypadkiem z dnia 18 marca 2009 roku. Podała, że powódka cierpi na inne schorzenia, w tym torbiel w prawej okolicy skroniowo ciemieniowej.

Strona pozwana sprzeciwiła się również żądaniu pozwu w zakresie kwoty 166 zł tytułem zwrotu udokumentowanych kosztów leczenia. Podała, iż wykonane u powódki zabiegi są świadczeniami, których koszt jest refundowany przez NFZ, stąd osoba poszkodowana nie musi płacić własnymi środkami pieniężnymi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 marca 2009 roku we W. na skrzyżowaniu ulic (...) doszło do zderzenia pojazdów marki B.o nr rej. (...) i marki R.o nr rej. (...). Sprawcą kolizji był S. L., kierujący samochodem marki B.o nr rej. (...). Powódka była pasażerką pojazdu marki B.o nr rej. (...). W chwili powyższego zdarzenia powódka była zapięta pasami bezpieczeństwa.

Sprawcę wypadku i stronę pozwaną łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, obowiązująca w chwili wyżej opisanego wypadku.

/bezsporne/

Na skutek wypadku, któremu powódka uległa w dniu 18 marca 2009 roku, doznała ona urazu głowy (bez utraty przytomności) – ze stresem pourazowym (ból głowy), urazu odcinka szyjnego kręgosłupa - z zespołem bólowym szyjnym pourazowym typu cervicalgii z zaznaczonym ograniczeniem ruchomości i rwą barkowo – ramieniową parestetyczną lewostronną. Stopień długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, którego powódka doznała w wyniku powyższego wypadku, wynosi 10 %.

Powyższe obrażenia skutkują dotychczas pobolewaniami głowy, bólami kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parestezjami kończyn górnych, szczególnie lewej, w zakresie unerwienia przez nerw pośrodkowy (palców I– III). Dolegliwości te szczególnie nasilają się przy zmianach pogodowych, przy niewielkim wysiłku fizycznym, wobec czego powódka jest zmuszona do przyjmowania leków przeciwbólowych oraz w sposób zasadniczy utrudniają czynności życia codziennego. W przyszłości u powódki wskazana będzie kontynuacja leczenia usprawniającego. Z powodu przebytego urazu u powódki mogą pojawić się w przyszłości dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego połączone ze wzmożonym napięciem mięśni karku ograniczające jego ruchomość.

Dla powódki przeciwwskazanymi są prace wysiłkowe, fizyczne i wszelkie prace obciążające kręgosłup, prace przy maszynach w ruchu, prace na wysokości i praca w zawodzie kierowcy pojazdów mechanicznych.

Powódka wymaga kontynuacji leczenia zachowawczo-objawowego neurologicznego oraz leczenia rehabilitacyjnego i sanatoryjnego.

Doznany w wypadku uraz odcinka szyjnego kręgosłupa spowodował u powódki naruszenie bloku morfologiczno-czynnościowego, manifestując się zespołem bólowym szyjnym z ograniczeniem ruchomości oraz objawami podrażnienia korzeni nerwowych, czego wyrazem są pobolewania, bóle, drętwienia, mrowienia, czasami osłabienia całej kończyny.

/ **dowód:** opinia biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz ortopedii i traumatologii M. J. z 24 października 2013 roku, k. 254-258; opinia uzupełniająca biegłych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz ortopedii i traumatologii M. J. z 20 czerwca 2014 roku, k. 290-291; częściowo opinia biegłych sądowych z zakresu neurologii E. T. oraz chirurgii urazowo-ortopedycznej K. C. z 10 lipca 2012 roku, k. 146-151; częściowo opinie uzupełniające biegłych sądowych z zakresu neurologii E. T. oraz chirurgii urazowo-ortopedycznej K. C. z 16 października 2012 roku i 28 grudnia 2012 roku, k. 183-184, 205-206, przesłuchanie stron – zeznania powódki, k. 127-128v, zeznania świadka E. G., k. 138-138v, zeznania świadka S. L., k. 138v, 139/

Powódka, ze względu na doznane obrażenia, nie może wykonywać wszystkich prac w domu – jest ona osobą leworęczną, a drętwienie tej ręki powoduje znaczne ograniczenie w jej codziennym funkcjonowaniu.

Przed wypadkiem powódka była osobą aktywną, prowadziła dom – robiła zakupy, sprzątała, gotowała, opiekowała się dziećmi. Po wypadku powódka musiała korzystać z pomocy męża i rodziny przy zwykłych czynnościach życia codziennego, nie mogła także sprawować opieki nad swoimi dziećmi (miała miejsce taka sytuacja, że powódka wylała wrzątek na dziecko, ponieważ zdrętwiała jej lewa ręka).

Powódka źle sypia, ma obniżoną samoocenę, nadal przyjmuje leki przeciwbólowe

/ **dowód:** przesłuchanie stron – zeznania powódki, k. 127-128v, zeznania świadka E. G., k. 138-138v, zeznania świadka S. L., k. 138v, 139/

Powódka cierpi zarazem na inne schorzenia, nie mające związku z wypadkiem:

Zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa (L4-L5) z zespołem bólowym L-S z rwą kulszową, występujące u powódki, są wynikiem procesu zwyrodnieniowo-dyskopatycznego, który istnieje w odcinku szyjnym. Nie ma on związku z doznany urazem w wypadku z 2009 roku (pasy bezpieczeństwa w samochodzie biegnące przez klatkę piersiową i miednicę przytwierdzają tułów i miednicę do oparcia fotela), a zatem mało prawdopodobne jest, raczej niemożliwe, wywołanie zmian zwyrodnieniowych przez wypadek.

Uraz, którego doznała powódka w trakcie wypadku z 18 marca 2009 roku, mógł spowodować zwiększenie istniejących u niej wypuklin krążków m/k, co manifestowało się stwierdzonymi u powódki objawami i dolegliwościami, będąc składową wskazaną do leczenia operacyjnego – w lutym 2010 roku u powódki wykonano discektomię C4-C6 ze stabilizacją na poziomach C4 i C5-C6 metodą (...). Po zabiegu zastosowano u powódki unieruchomienie szyi kołnierzem S..

/ **dowód:** opinia biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz ortopedii i traumatologii M. J. z 24 października 2013 roku, k. 254-258; opinia uzupełniająca biegłych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz ortopedii i traumatologii M. J. z 20 czerwca 2014 roku, k. 290-291; częściowo opinia biegłych sądowych z zakresu neurologii E. T. oraz chirurgii urazowo-ortopedycznej K. C. z 10 lipca 2012 roku, k. 146-151; częściowo opinie uzupełniające biegłych sądowych z zakresu neurologii E. T. oraz chirurgii urazowo-ortopedycznej K. C. z 16 października 2012 roku i 28 grudnia 2012 roku, k. 183-184, 205-206/

Powódka ma prawidłową ostrość wzroku obu oczu do dali i bliży. Gałki oczne są zdrowe i nie wymagają obecnie leczenia. Podawane przez powódkę dolegliwości ze strony narządu wzroku były pochodzenia neurologicznego.

/ **dowód:** opinia biegłego sądowego okulisty J. O. z 11 marca 2013 roku, k. 224/

W związku z koniecznością leczenia skutków wypadku powódka przechodziła zabiegi jonoforezy i laseroterapii, ponosząc z tego tytułu wydatki w kwocie 166 zł

/**dowód:** kserokopia rachunku z 9 kwietnia 2010 roku, k. 75 przesłuchanie stron – zeznania powódki, k. 127-128v/

Przed wniesieniem pozwu powódka otrzymała od strony pozwanej kwotę 24.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

/bezsporne/

Powódka w piśmie z datą 5 sierpnia 2010 roku, doręczonym stronie pozwanej, wezwała ją do zapłaty kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z powyższym wypadkiem.

Nadto pismem z 4 października 2010 roku powódka wniosła także o wypłatę kwoty 272 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

/dowód: kserokopia wezwania do zapłaty z dnia 5 sierpnia 2010 roku, k. 83; kserokopia wezwania do zapłaty z 4 października 2010 roku, k.80/

Sąd zważył:

Mając na względzie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał, iż powództwo jest jedynie częściowo zasadne.

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 i 2 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia.

Poza sporem było, że sprawca wypadku z udziałem powoda, ubezpieczony był u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za skutki wypadków, a wypadek miał miejsce w okresie ubezpieczenia.

W tych okolicznościach, strona pozwana, jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy, na podstawie powołanych przepisów, ponosi odpowiedzialność za szkody, wyrządzone osobom trzecim (w przedmiotowej sprawie powódce) przez sprawcę.

Bezspornym jest również to, że po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, strona pozwana wypłaciła powódce zadośćuczynienie w kwocie 24.000 zł.

Spór w niniejszej sprawie dotyczy ustalenia rozmiaru krzywdy powódki, rodzaju i rozmiaru obrażeń doznanych przez powódkę w wyniku wypadku z 18 marca 2009 roku oraz skutków tych obrażeń na zdrowiu powódki.

Zgodnie z treścią art. 444 §1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W wypadkach przewidzianych w artykule powyższym (art. 444 § 1 k.c.) sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1 k.c.).

Celem zadośćuczynienia jest naprawienie szkody niemajątkowej - krzywdy. Krzywdą określa się cierpienia fizyczne i psychiczne. Do cierpień fizycznych zalicza się przede wszystkim ból i podobne do niego dolegliwości. Cierpieniem psychicznym będą ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia.

Celem zadośćuczynienia pieniężnego jest złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych – dlatego zadośćuczynienie obejmuje wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które wystąpią w przyszłości. Ma ono na celu przede wszystkim złagodzenie doznanych cierpień, a jego wysokość musi uwzględniać stopień doznanej krzywdy, rodzaj naruszonego dobra, zakres i rodzaj rozstroju zdrowia, czas trwania cierpień, wiek pokrzywdzonego, intensywność ujemnych doznań fizycznych i psychicznych, rokowania na przyszłość (vide: wyrok SN z dnia 20.04.2006r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509).

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową, zasadą jest indywidualizacja okoliczności określających rozmiar krzywdy, przy uwzględnieniu konkretnego przypadku, w którym doszło do uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Wysokość zadośćuczynienia musi mieć charakter kompensacyjny, a więc przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość.

Rodzaj i rozmiar obrażeń, doznanych przez powódkę w wyniku przedmiotowego wypadku, oraz skutki urazu na zdrowiu powódki, Sąd ustalił w szczególności w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz ortopedii i traumatologii M. J. oraz częściowo w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii E. T. oraz chirurgii urazowo-ortopedycznej K. C., a także zeznania powódki i świadków S. L. i E. G., które to ustalenia zostały przedstawione wyżej. Sąd podzielił stanowisko powódki, że dotychczas wypłacona przez pozwaną kwota 24.000 zł była za niska w stosunku do dużego rozmiaru krzywdy powódki, odniesionej w wyniku wypadku z dnia 18 marca 2009 roku, za skutki którego strona pozwana ponosi pełną odpowiedzialność.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd uznał, iż rozmiar i stopień nasilenia cierpień fizycznych i psychicznych, jakie powódka odczuwała w związku z obrażeniami ciała, których doznała wskutek powyższego wypadku, a także to, że w ich wyniku doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, uzasadnia przyznanie powódce dodatkowo tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty 5 000 zł. Zdaniem Sądu, kwota powyższa, zasądzona na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia, będzie dla niej odpowiednią kompensatą za doznaną przez nią krzywdę, zwłaszcza zważywszy na to, że wskutek opisanego wyżej wypadku powódka doznała obrażeń ciała, w wyniku czego wystąpiła konieczność jej leczenia, odczuwała bóle (w związku z czym zażywała środki przeciwbólowe), zmuszona była kontynuować leczenie, a także poddać się badaniom i zabiegom, a następnie rehabilitacji (w tym zaleconej jej przez lekarzy specjalistów), co niewątpliwie utrudniało jej normalne funkcjonowanie i wiązało się z dolegliwościami, ograniczeniem możliwości swobodnego funkcjonowania oraz koniecznością istotnego ograniczenia aktywności życiowej, w tym w zakresie opieki nad małoletnimi dziećmi (z powodu drętwienia lewej ręki, wskazać przy tym należy, iż powódka jest osobą leworęczną). Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że powódka nadal wymaga kontynuacji leczenia zachowawczo-objawowego neurologicznego oraz leczenia rehabilitacyjnego i sanatoryjnego oraz, że nie może wykonywać prac wysiłkowych, fizycznych i wszelkich prac obciążających kręgosłup. Powódka nadal zmaga się z zespołem bólowym szyjnym z ograniczeniem ruchomości oraz objawami podrażnienia korzeni nerwowych, czego wyrazem są pobolewania, bóle, drętwienia, mrowienia, czasami osłabienia całej kończyny.

Sąd uwzględnił rodzaj naruszonego dobra, jakim jest zdrowie człowieka, młody wiek powódki, odczuwane przez nią bóle, utrzymujące się nadal, pomimo procesu leczenia i rehabilitacji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał że kwota 5 000 zł stanowi należyłą kompensatę za krzywdę doznaną przez powódkę w wyniku wypadku z 18 marca 2009 roku, przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość i nie jest nadmierna, lecz utrzymana w rozsądnych granicach.

Dodać przy tym należy, że w ocenie Sądu, opinia wydana przez biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii H. A. oraz ortopedii i traumatologii M. J. z 24 października 2013 roku, jest logiczna, przekonująca i nie nasuwa wątpliwości. Nadto biegli w swej opinii uzupełniającej szczegółowo wyjaśnili zarzuty stron procesu do ich opinii wydanej uprzednio w przedmiotowej sprawie i podtrzymali w całości swe dotychczasowe stanowisko, w szczególności co do stopnia uszczerbku na zdrowiu, którego doznała powódka w wyniku powyższego wypadku oraz przyczyn zabiegu operacyjnego powódki. Opinie te znajdują także potwierdzenie (w zakresie podstawowych wniosków) w opiniach (głównej i uzupełniających) biegłych sądowych z zakresu neurologii E. T. oraz chirurgii urazowo-ortopedycznej K. C..

Miarkując wysokość zadośćuczynienia, Sąd miał na uwadze, że powódka cierpi na schorzenie, nie mające związku z wypadkiem, a wpływające na odczuwane przez nią (istniejące już wcześniej) dolegliwości bólowe kręgosłupa. Chodzi o rozpoznane u powódki zmiany w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa (L4-L5) z zespołem bólowym L-S z rwą kulszową, które są wynikiem procesu zwyrodnieniowo-dyskopatycznego w odcinku szyjnym i nie są związane z wypadkiem z dnia 18 marca 2009 roku, co ustalono w oparciu o w.w. opinię biegłego ortopedy. Jednakże przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę to, że uraz, którego doznała powódka w trakcie

ww. wypadku, mógł spowodować zwiększenie istniejących u niej wypuklin krążków m/k, co manifestowało się stwierdzonymi u powódki objawami i dolegliwościami, będącymi składową wskazaną do leczenia operacyjnego powódki w lutym 2010 roku (wówczas wykonano u powódki discektomię C4-C6 ze stabilizacją na poziomach C4 i C5-C6 metodą Cage PEEK).

Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, o których mowa wyżej, traktując przy tym ustalony przez biegłych stopień uszczerbku na zdrowiu, jedynie jako kryterium pomocnicze, Sąd uznał, że żądanie w zakresie zadośćuczynienia ponad kwotę 5.000 zł (mając na uwadze dotychczas wypłaconą kwotę 24.000 zł), nie zasługiwało na uwzględnienie (pkt II sentencji wyroku). Nadto w toku postępowania sądowego ustalono w oparciu o opinię biegłego sądowego okulisty, wbrew twierdzeniom pozwu, że powódka ma prawidłową ostrość wzroku obu oczu do dali i bliży.

Zgodnie z przepisem art. 444 § 1 kc, naprawienie szkody obejmuje także zwrot wszelkich wydatków, poniesionych przez poszkodowanego w związku z leczeniem i rehabilitacją oraz inne dodatkowe koszty, związane z doznany uszczerbkiem.

Wobec powyższego, uwzględniając treść przepisu art. 361§2 kc, Sąd zasądził na rzecz powódki odszkodowanie w kwocie 166 tytułem zwrotu kosztów rehabilitacji (uwzględniając przedłożony przez nią dowód w postaci rachunku). Co do zasady można zgodzić się ze stanowiskiem strony pozwanej, że powódka mogła skorzystać z rehabilitacji w ramach bezpłatnej państwowej służby zdrowia. Jednakże biorąc pod uwagę to jaki jest rzeczywisty dostęp do bezpłatnych usług medycznych w kraju, zwłaszcza w zakresie rehabilitacji (długi okres oczekiwania), uzasadnionym i celowym było skorzystanie przez powódkę z prywatnej rehabilitacji, której koszt powinna zwrócić jej strona pozwana, jako odpowiedzialna za skutki wypadku.

Odsetki od kwoty 5166 zł zasądzono, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia 17 października 2010 roku. Poza sporem było, że pismem z dnia 5 sierpnia 2010 roku powódka zgłosiła szkodę stronie pozwanej, domagając się wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł, następnie pismem z 4 października 2010 roku wniosła także o wypłatę kwoty 272 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. Zgodnie z art. 817 § 1 kc, ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Zatem żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie od dnia 17 października 2010 roku, zasługiwało na uwzględnienie. Orzeczenie w tym zakresie oparto na przepisach art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc w zw. z art. 817 § 1 kc i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Orzeczenie o kosztach, jak w pkt III wyroku, oparto na przepisach art. 100 zd. 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc. Powódka poniosła koszty procesu w kwocie 2988 zł (w tym koszty przejazdu pełnomocnika powódki na trasie W. –K.-W. – 588 zł – stosownie do § 2 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 23 października 2007 roku, a nadto koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2 400 zł – stosownie do § 2 ust. 1 i § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu. Koszty poniesione przez stronę pozwaną wynoszą 2 400 zł – stosownie do §2 ust.1 i 2, § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz.U. z 2013 r. poz. 490), wydatki na wynagrodzenie biegłych – 337,80 zł i opłatę od pełnomocnictwa – 17 zł – łącznie 2 754,80 zł. Sąd przyjął, że żądanie powódki zostało uwzględnione w 17 %. Zatem koszty procesu, należne powódce to 507,96 zł (17 % z 2988 zł), koszty procesu należne stronie pozwanej to 1922 zł (83 % z 2400 zł), co po odjęciu kwoty należnej powódce (507,96 zł) stanowi kwotę 1 494,04 zł.

Orzeczenie w pkt V wyroku oparto na przepisie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 kpc i art. 98 § 1 kpc, obciążając stronę pozwaną 17% wydatków poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłych (17 % z 4226,12), tj. kwotą 718,54 zł (postanowienia o kosztach biegłych z 19 lipca 2012 roku- k. 154-155, 31

października 2012 roku - k. 188, 17 stycznia 2013 roku - k. 209-210, 8 kwietnia 2013 roku - k. 229, 30 stycznia 2014 roku - k. 261-262, 15 lipca 2014 roku - k. 296-297) oraz 17 % opłaty od pozwu (17% z 1509zł), tj. kwotą 256,53 zł, przy uwzględnieniu, że powódka była zwolniona od kosztów sądowych, tj. łączna kwotą 975,07 zł.

Sąd miał na uwadze, że w stosunku do chwili orzekania o zwolnieniu powódki od kosztów sądowych, jej sytuacja materialna nie uległa zmianie. Wobec tego orzeczenie w pkt V wyroku oparto na przepisach art. 113 ust. 4 w zw. z art. 110 powołanej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 kpc.